

DECYZJE

DECYZJA RADY (WPZiB) 2015/778

z dnia 18 maja 2015 r.

w sprawie operacji wojskowej Unii Europejskiej w południowym rejonie środkowej części Morza Śródziemnego (EUNAVFOR MED)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42 ust. 4 i art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 20 kwietnia 2015 r. Rada potwierdziła stanowcze zobowiązanie do działania na rzecz zapobiegania ludzkim tragediom, do których dochodzi w wyniku przemytu ludzi w regionie Morza Śródziemnego.
- (2) W dniu 23 kwietnia 2015 r. Rada Europejska wyraziła oburzenie sytuacją na Morzu Śródziemnym i podkreśliła, że Unia uruchomi wszystkie środki, jakie ma do dyspozycji, by zapobiec kolejnym ofiarom na morzu i zająć się pierwotnymi przyczynami kryzysu humanitarnego, we współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu, oraz że natychmiastowym priorytetem jest niedopuszczenie do tego, by kolejne osoby ginęły na morzu. Rada Europejska zobowiązała się zwiększyć unijną obecność na morzu, by zapobiec nielegalnym przepływom migracyjnym i wzmocnić wewnętrzną solidarność i odpowiedzialność.
- (3) Rada Europejska obradująca w dniu 23 kwietnia 2015 r. zobowiązała się również do walki z przemytnikami ludzi w zgodzie z prawem międzynarodowym, przez podejmowanie systematycznych wysiłków w celu identyfikowania, przechwytywania i niszczenia statków, zanim zostaną wykorzystane przez przemytników, zwróciła się także do Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (WP) o podjęcie przygotowań do ewentualnej operacji w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) służącej do tego celu.
- (4) W dniu 11 maja 2015 r. WP poinformował Radę Bezpieczeństwa ONZ o kryzysie związanym z migrantami na Morzu Śródziemnym i o trwających przygotowaniach do ewentualnej operacji morskiej Unii w ramach unijnej wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony. W związku z tym WP wyraził potrzebę działania Unii przy wsparciu Rady Bezpieczeństwa ONZ.
- (5) W dniu 18 maja 2015 r. Rada zatwierdziła koncepcję zarządzania kryzysowego dotyczącą operacji w dziedzinie WPBiO służącej zakłóceniu modelu działalności sieci przemytu ludzi w południowym rejonie środkowej części Morza Śródziemnego.
- (6) Unijna operacja w dziedzinie WPBiO będzie prowadzona zgodnie z prawem międzynarodowym, w szczególności z odpowiednimi postanowieniami Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS) z 1982 r., Protokołów przeciwko przemytowi migrantów drogą lądową, morską i powietrzną z 2000 r. (zwanych dalej „Protokołem przeciwko przemytowi migrantów”) oraz Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniających Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu (SOLAS) z 1974 r., Międzynarodowej konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (konwencji SAR) z 1979 r., Konwencji o ochronie środowiska morskiego i regionu przybrzeżnego Morza Śródziemnego (konwencji barcelońskiej) z 1976 r., Konwencji genewskiej dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r. i zgodnie z zasadą *non-refoulement* oraz międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka.

Konwencje UNCLOS, SOLAS i SAR zawierają zobowiązanie do udzielania pomocy osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie na morzu i do dostarczania osób do bezpiecznego miejsca; w tym celu statki przypisane do EUNAVFOR MED będą gotowe i wyposażone, aby wykonywać odnośne obowiązki pod kierownictwem właściwego ratowniczego centrum koordynacyjnego.

- (7) Na pełnym morzu, zgodnie z odnośnym prawem krajowym i międzynarodowym, państwa mogą przejmować statki podejrzane o przemyt migrantów, w przypadku upoważnienia ze strony państwa bandery do wejścia na pokład i przeszukania statku lub gdy statek jest bezpaństwowy, oraz mogą podejmować odpowiednie działania wobec statków, osób i ładunków.

- (8) Działania takie można również podejmować na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych, terytorium lub przestrzeni powietrznej danego państwa przeciw statkom podejrzany o udział w przemyśle ludzi lub handlu ludźmi, za zgodą tego państwa lub zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ lub w obu tych przypadkach.
- (9) Dane państwo może również podejmować odpowiednie działania wobec obecnych na jego terytorium osób, które podejrzewa o przemyt ludzi lub handel ludźmi, z myślą o ich ewentualnemu zatrzymaniu i osądzeniu, zgodnie z prawem międzynarodowym i własnym prawem krajowym.
- (10) Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) powinien sprawować – pod kierownictwem Rady i WP – polityczną kontrolę nad unijną operacją zarządzania kryzysowego, zapewniać jej kierownictwo strategiczne i podejmować stosowne decyzje zgodnie z art. 38 akapit trzeci Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).
- (11) Na mocy art. 41 ust. 2 TUE oraz zgodnie z decyzją Rady (WPZiB) 2015/528 ⁽¹⁾, wydatki operacyjne wynikające z niniejszej decyzji, które mają wpływ na kwestie wojskowe lub obronne, mają być ponoszone przez państwa członkowskie.
- (12) Zgodnie z art. 5 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w opracowaniu oraz wprowadzaniu w życie decyzji i działań Unii, które mają wpływ na kwestie obronne. W związku z tym Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji, nie jest nią związana ani nie ma ona do niej zastosowania oraz nie uczestniczy w finansowaniu przedmiotowej operacji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Misja

1. Unia prowadzi wojskową operację zarządzania kryzysowego służącą zakłóceniu modelu działalności sieci przemytu ludzi i handlu ludźmi w południowym rejonie środkowej części Morza Śródziemnego (zwaną dalej „EUNAVFOR MED”) poprzez podejmowanie systematycznych działań służących rozpoznawaniu, przejmowaniu i unieszkodliwianiu statków i zasobów wykorzystywanych przez przemytników lub handlarzy, lub gdy podejrzewa się takie ich użycie, zgodnie z mającym zastosowanie prawem międzynarodowym, w tym UNCLOS i rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ.
2. Obszar działań zostanie ustalony, przed rozpoczęciem funkcjonowania EUNAVFOR MED, w odpowiednich dokumentach związanych z planowaniem, które ma zatwierdzić Rada.

Artykuł 2

Mandat

1. EUNAVFOR MED działa zgodnie z celami politycznymi, strategicznymi i polityczno-wojskowymi określonymi w koncepcji zarządzania kryzysowego zatwierdzonej przez Radę w dniu 18 maja 2015 r.
2. EUNAVFOR MED będzie prowadzona w kolejnych fazach oraz zgodnie z wymogami prawa międzynarodowego. EUNAVFOR MED:
 - a) w pierwszej fazie: wspiera wykrywanie i monitorowanie sieci migracyjnych przez zbieranie informacji i patrolowanie na pełnym morzu, zgodnie z prawem międzynarodowym;
 - b) w drugiej fazie:
 - i) dokonuje na pełnym morzu wejścia na pokład, przeszukania, zajęcia i zawrócenia statków używanych do przemytu ludzi lub handlu ludźmi, lub gdy podejrzewa się takie ich użycie, na warunkach przewidzianych w mającym zastosowanie prawie międzynarodowym, w tym UNCLOS i Protokole przeciwko przemytowi migrantów;
 - ii) zgodnie z mającymi zastosowanie rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ lub za zgodą danego państwa nadbrzeżnego, dokonuje – na pełnym morzu lub na morzu terytorialnym i na wodach wewnętrznych danego państwa – wejścia na pokład, przeszukania, zajęcia i zawrócenia statków, co do których zachodzi podejrzenie, że są wykorzystywane do przemytu ludzi lub handlu ludźmi, na warunkach przewidzianych w takiej rezolucji lub zgodzie;

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2015/528 z dnia 27 marca 2015 r. ustanawiająca mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji Unii Europejskiej mających wpływ na kwestie wojskowe lub obronne (ATHENA) oraz uchylająca decyzję 2011/871/WPZiB (Dz.U. L 84 z 28.3.2015, s. 39).

- c) w trzeciej fazie: zgodnie z wszelkimi mającymi zastosowanie rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ lub za zgodą danego państwa nadbrzeżnego, podejmuje wobec statku i powiązanych zasobów, co do których zachodzi podejrzenie, że są wykorzystywane do przemytu ludzi lub handlu ludźmi, wszelkie konieczne działania w tym ich unieszkodliwienie lub uczynienie ich nieoperacyjnymi, na terytorium danego państwa, na warunkach przewidzianych w takiej rezolucji lub zgodzie.
3. Rada ocenia, czy spełnione zostały warunki wyjścia poza pierwszą fazę, uwzględniając mające zastosowanie rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ i zgodę zainteresowanych państw nadbrzeżnych.
4. EUNAVFOR MED może gromadzić, zgodnie z mającym zastosowanie prawem, dane osobowe osób zabranych na pokład statków uczestniczących w EUNAVFOR MED, dotyczące cech, które pomogą w identyfikacji takich osób, w tym ich odciski palców, a także następujące dane (z wyłączeniem innych danych osobowych): nazwisko, nazwisko panieńskie, imiona i ewentualne pseudonimy lub nazwiska przybrane, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo, płeć, miejsce pobytu, zawód oraz miejsce prowadzenia działalności, dane dotyczące prawa jazdy, dokumentów identyfikacyjnych i paszportu. EUNAVFOR MED może przekazywać takie dane oraz dane dotyczące statków i wyposażenia wykorzystywanych przez takie osoby właściwym organom ścigania państw członkowskich lub odpowiednim organom Unii.

Artykuł 3

Mianowanie dowódcy operacji UE

Wiceadmirał Enrico Credendino zostaje niniejszym mianowany dowódcą operacji UE EUNAVFOR MED.

Artykuł 4

Wyznaczenie dowództwa operacji UE

Dowództwo operacji EUNAVFOR MED znajduje się w Rzymie we Włoszech.

Artykuł 5

Planowanie i rozpoczęcie operacji

Decyzję o rozpoczęciu operacji EUNAVFOR MED przyjmuje Rada na zalecenie dowódcy operacji EUNAVFOR MED po zatwierdzeniu planu operacji i zasad zaangażowania niezbędnych do wykonania mandatu.

Artykuł 6

Kontrola polityczna i kierownictwo strategiczne

1. W ramach odpowiedzialności Rady i WP, KPiB sprawuje kontrolę polityczną i kierownictwo strategiczne nad EUNAVFOR MED. Rada upoważnia niniejszym KPiB do podejmowania stosownych decyzji, zgodnie z art. 38 TUE. Upoważnienie to obejmuje uprawnienia niezbędne do zmiany dokumentów związanych z planowaniem, w tym planu operacji, struktury dowodzenia i zasad zaangażowania. Obejmuje ono również uprawnienia do podejmowania decyzji w sprawie mianowania dowódcy operacji UE i dowódcy sił UE. Rada zachowuje uprawnienia do podejmowania decyzji co do celów i zakończenia operacji wojskowej UE. Zgodnie z art. 2 ust. 3 niniejszej decyzji KPiB jest upoważniony do podjęcia decyzji o przechodzeniu do kolejnych faz operacji.
2. KPiB przedstawia Radzie sprawozdania w regularnych odstępach czasu.
3. Przewodniczący Komitetu Wojskowego UE (EUMC) przedstawia KPiB regularne sprawozdania dotyczące przebiegu EUNAVFOR MED. KPiB może w zależności od sytuacji zapraszać na swoje posiedzenia dowódcę operacji UE lub dowódcę sił UE.

*Artykuł 7***Kierownictwo wojskowe**

1. EUMC monitoruje właściwe przeprowadzanie EUNAVFOR MED, za której przebieg odpowiedzialny jest dowódca operacji UE.
2. Dowódca operacji UE regularnie przekazuje EUMC sprawozdania. EUMC może w stosownych przypadkach zapraszać dowódcę operacji UE lub dowódcę sił UE na swoje posiedzenia.
3. Przewodniczący EUMC pełni rolę głównego punktu kontaktowego z dowódcą operacji UE.

*Artykuł 8***Spójność unijnej reakcji oraz koordynacja**

1. WP zapewnia wykonanie niniejszej decyzji i jej spójność z działaniami zewnętrznymi Unii jako całości, w tym z programami rozwojowymi Unii i unijną pomocą humanitarną.
2. WP wspomagany przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) pełni rolę głównego punktu kontaktowego z Organizacją Narodów Zjednoczonych, władzami krajów w regionie oraz z innymi podmiotami międzynarodowymi i dwustronnymi, w tym NATO, Unią Afrykańską i Ligą Państw Arabskich.
3. EUNAVFOR MED współpracuje z właściwymi organami państwa członkowskiego i ustanawia mechanizm koordynacji oraz – w stosownych przypadkach – zawiera umowy z innymi agencjami i organami Unii, w szczególności z Fronteksem, Europolem, Eurojustem, Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu i odpowiednimi misjami w dziedzinie WPBiO.

*Artykuł 9***Udział państw trzecich**

1. Bez uszczerbku dla autonomii podejmowania decyzji przez Unię lub dla jednolitych ram instytucjonalnych oraz zgodnie z odpowiednimi wytycznymi Rady Europejskiej, państwa trzecie mogą zostać zaproszone do udziału w operacji.
2. Rada upoważnia niniejszym KPiB do zaproszenia państw trzecich, by zadeklarowały swój wkład, oraz do podjęcia, na zalecenie dowódcy operacji UE i zalecenie EUMC, stosownych decyzji w sprawie przyjęcia proponowanych wkładów.
3. Szczegółowe uzgodnienia dotyczące udziału państw trzecich są przedmiotem umów zawieranych na mocy art. 37 TUE oraz zgodnie z procedurą określoną w art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Jeżeli Unia i państwo trzecie zawarły umowę ustanawiającą ramy udziału tego państwa trzeciego w operacjach zarządzania kryzysowego Unii, postanowienia takiej umowy mają zastosowanie w kontekście EUNAVFOR MED.
4. Państwa trzecie wnoszące istotny wkład wojskowy w EUNAVFOR MED mają w odniesieniu do bieżącego zarządzania operacją takie same prawa i obowiązki, jak państwa członkowskie biorące udział w operacji.
5. Rada upoważnia niniejszym KPiB do podjęcia stosownych decyzji w sprawie ustanowienia komitetu uczestników, w przypadku gdy państwa trzecie wniosą istotne wkłady wojskowe.

*Artykuł 10***Status personelu dowodzonego przez Unię**

Status jednostek dowodzonych przez Unię i personelu tych jednostek jest – w stosownych przypadkach – określany zgodnie z prawem międzynarodowym.

*Artykuł 11***Uzgodnienia finansowe**

1. Wspólnymi kosztami operacji wojskowej UE zarządza się zgodnie z decyzją (WPZiB) 2015/528.
2. Finansowa kwota odniesienia dla kosztów wspólnych EUNAVFOR MED wynosi 11,82 mln EUR. Odsetek kwoty odniesienia, o którym mowa w art. 25 ust. 1 decyzji (WPZiB) 2015/528, wynosi 70 % w środkach na zobowiązania i 40 % w środkach na płatności.

*Artykuł 12***Udostępnianie informacji**

1. WP jest upoważniony do udostępniania państwom trzecim, które przyłączą się do niniejszej decyzji, w stosownych przypadkach i zgodnie z potrzebami EUNAVFOR MED, informacji niejawnych UE sporządzonych do celów operacji, zgodnie z decyzją Rady 2013/488/UE⁽¹⁾:
 - a) opatrzonych klauzulą tajności o poziomie nie wyższym niż przewidziany w mających zastosowanie umowach o bezpieczeństwie informacji zawartych między Unią a odnośnym państwem trzecim; lub
 - b) opatrzonych klauzulą tajności o poziomie nie wyższym niż „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” w pozostałych przypadkach.
2. WP jest również upoważniony do udostępniania ONZ, stosownie do potrzeb operacyjnych EUNAVFOR MED, informacji niejawnych UE sporządzonych do celów EUNAVFOR MED, opatrzonych klauzulą tajności o poziomie nie wyższym niż „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”, zgodnie z decyzją 2013/488/UE. W tym celu WP dokonuje niezbędnych uzgodnień z właściwymi organami Organizacji Narodów Zjednoczonych.
3. WP jest upoważniony do udostępnienia państwom trzecim, które przyłączą się do niniejszej decyzji, wszelkich dokumentów jawnych UE związanych z treścią obrad Rady dotyczących operacji i objętych tajemnicą służbową na podstawie art. 6 ust. 1 regulaminu wewnętrznego Rady⁽²⁾.
4. WP może przekazać takie upoważnienia, jak również uprawnienie do zawierania uzgodnień, o których mowa w niniejszym artykule, urzędnikom ESDZ, dowódcy operacji UE lub dowódcy sił UE zgodnie z sekcją VII załącznika VI do decyzji 2013/488/UE.

*Artykuł 13***Wejście w życie i zakończenie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

EUNAVFOR MED kończy się nie później niż dwanaście miesięcy po osiągnięciu pełnej zdolności operacyjnej (FOC).

Niniejsza decyzja traci moc się z dniem zakończenia działania dowództwa operacji UE zgodnie z zatwierdzonymi planami dotyczącymi zakończenia EUNAVFOR MED, co nie narusza procedur dotyczących audytu i prezentacji sprawozdań finansowych EUNAVFOR MED określonych w decyzji (WPZiB) 2015/528.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 maja 2015 r.

W imieniu Rady
F. MOGHERINI
Przewodniczący

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2009/937/UE z dnia 1 grudnia 2009 r. dotycząca przyjęcia regulaminu wewnętrznego Rady (Dz.U. L 325 z 11.12.2009, s. 35).